

Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2009

Jari Setälä, Pekka Korhonen ja Jarno Virtanen

RIISTA- JA KALATALOUS — SELVITYKSIÄ

14/2009

RIISTA- JA KALATALOUS

S E L V I T Y K S I Ä

1 4 / 2 0 0 9

Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2009

Jari Setälä, Pekka Korhonen ja Jarno Virtanen

RIISTAN- JA KALANTUTKIMUS

Julkaisija:

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Helsinki 2009

Kannen kuvat: Markku Saiha, Taija Pöntinen, Jukka Salmi / Plugi Oy

Julkaisujen myynti:

www.rktl.fi/julkaisut

www.juvenes.fi/verkkokauppa

Pdf-julkaisu verkossa:

<http://www.rktl.fi/julkaisut/>

ISBN 978-951-776-713-2 (painettu)

ISBN 978-951-776-714-9 (verkkojulkaisu)

ISSN 1796-8887 (painettu)

ISSN 1796-8895 (verkkojulkaisu)

Painopaikka: Tampereen Yliopistopaino Oy - Juvenes Print

Sisällys

Tiivistelmä	5
Sammandrag	6
Abstract	7
1. Kalatalouden kasvu hidastui	8
2. Rannikkokalastajien tulos heikkeni.....	10
3. Isoilla kalankasvatusyrityksillä meni hyvin – pienillä huonosti	12
4. Jalostuksen kannattavuus heikkeni	14
5. Kalatukkukaupan kannattavuus kohtuullinen.....	16
6. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan tulos heikko.....	18
7. Laatuseloste	19
7.1. Aineisto ja menetelmät	19
7.2. Tulosten luotettavuus	20
Viitteet.....	21
Liitteet.....	22
Liite 1	22
Liite 2	22
Liite 3	23
Taulukko 3.1	23
Taulukko 3.2	24
Taulukko 3.3	25
Taulukko 3.4	26
Taulukko 3.5	27

Tiivistelmä

Kalatalouden toimialakatsauksessa kuvataan suomalaisen merikalastuksen, vesiviljelyn, kalan jalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellista tilaa. Katsaus perustuu viimeisimpiin kalatalouden yritysten tilasto-, barometri- ja tilinpäätöstietoihin.

Vuonna 2007 Suomen kalataloussektorilla toimi 774 sellaista yritystä, joiden liikevaihto ylitti 9 600 euroa vuodessa. Yritysten kokonaistuotot olivat lähes 571 miljoonaa euroa. Kalatalouden tuottama jalostusarvo oli noin 110 miljoonaa euroa ja yritysten työllistävyys oli noin 2000 henkilötyövuotta. Yli puolet yrityksistä oli alkutuotannon yrityksiä. Suurin osa tuotoista syntyi jalostuksen ja kaupan toimialoilla, jotka myös työllistivät eniten.

Kalatalouden pitkään jatkunut kasvu hidastui vuonna 2007. Kalan kysyntä lisääntyi vielä sekä koti- että vientimarkkinoilla. Kotimarkkinoiden kasvu perustui ensisijaisesti tuontikaalaan. Silakan ja kilohailin myynti Venäjälle, Ruotsiin ja Tanskaan lisääntyi.

Vuonna 2007 kalastuksen kannattavuus heikkeni. Lohikalojen hinnat olivat laskussa. Siitä huolimatta vuosi oli hyvin kannattava isoille kalankasvatusyrityksille. Pienempien kasvatusyri-tysten kannattavuus kuitenkin huonontui. Kalanjalostuksen tuotot kasvoivat, mutta erityisesti isojen jalostusyri-tysten kannattavuus heikkeni. Myös jalostuksen työllistävyys väheni huomattavasti. Tukkukaupan tuotot vähenivät ja kannattavuus heikkeni, vaikka toimialan tulos pysyi vielä kohtuullisena. Vähittäiskaupalle vuosi oli heikko.

Vuonna 2008 kalatalouden huono kehitys jatkui. Ulkomaan kauppa supistui ja kalatalouden tulos oli kaiken kaikkiaan vuotta 2007 heikompi. Yrittäjät katsoivat vuoden 2009 alussa tulevaisuuteen aikaisempaa varovaisemmin.

Asiasanat: kala, kalanjalostus, kalastus, kalatalous, kalatukkukauppa, taloudellinen analyysi, toimialakatsaus, vesiviljely, vähittäiskauppa

Setälä, J., Korhonen, P. & Virtanen, J. 2009. Kalatalouden toimialakatsaus vuonna 2009. *Riista- ja kalatalous – Selvityksiä* 14/2009. 27 s.

Sammandrag

Den fiskeriekonomiska översikten beskriver den ekonomiska situationen för det finländska havsfisket, vattenbruket, fiskförädlingen, fiskpartihandeln och detaljhandeln specialiserad på fisk. Översikten är baserad på de senaste statistik-, barometer-, och bokslutsuppgifterna från företagen i fiskeribranschen.

År 2007 verkade 774 företag med en årlig omsättning större än 9 600 euro inom fiskerisektorn i Finland. Företagens sammanlagda inkomster uppgick till 571 miljoner euro. Fiskeribranschen producerade ett förädlingsvärde om 110 miljoner euro och företagen gav en sysselsättning motsvarande 2000 årsverken. Mer än hälften av företagen verkade inom primärproduktionen. Största delen av inkomsterna hänför sig till förädlingen och affärsverksamheten, där också de flesta var sysselsatta.

Den länge fortsatta tillväxten inom fiskeribranschen stagnerade år 2007. Efterfråga på fisk fortsatte ändå att växa både på hemma- och exportmarknaderna. Tillväxten på hemma-marknaden var baserad på importfisk. Försäljningen av strömming och vassbuk till Ryssland, Sverige och Danmark ökade.

Fiskets lönsamhet sjönk år 2007. Prisen på laxfisk fortsatte att falla. Trots detta var året mycket lönsamt för stora fiskodlingsföretag. Lönsamheten hos små fiskodlingsföretag sjönk. Fiskförädlingsföretagens inkomster ökade, men speciellt de stora förädlingsföretagens lönsamhet var dålig. Arbetsplatser försvann också inom fiskförädlingsindustrin. Fiskpartihandelns ekonomiska resultat var ännu skapligt, trots att branschens inkomster och lönsamhet minskade. Året 2007 var svagt för detaljhandeln.

Den svaga utvecklingen fortsatte år 2008. Utrikeshandelns volym minskade och fiskerisektorns ekonomiska resultat var också sämre än 2007. Företagarnas uppfattning om framtidsutsikterna var försiktigare än tidigare.

Nyckelord: fisk, fiskförädling, fiske, fiskeriekonomi, partihandel, vattenbruk, detaljhandel

Setälä, J., Korhonen, P. & Virtanen, J. 2009. Fiskeribranschens ekonomiska verksamhet år 2009. *Riista- ja kalatalous – Selvityksiä* 14/2009. 27 s.

Abstract

In this Fisheries Industry Report, we present the economic outcome of fishing, aquaculture, fish processing, fish wholesale and retail trade sectors. The report is based on the latest statistics, surveys and accounts of the fisheries sector enterprises.

In 2007, there were 774 enterprises in the Finnish fisheries sector, which had a turnover of over 9 600 euros. The total turnover of the sector was 571 Million euros. The industry value-added was some 110 Million euros, and the sector employed about 2000 employees measured as full-time equivalent. Over one-half of the enterprises operated in the primary production. Most of the turnover and employment was created in the processing and trade sectors.

The growth of the fisheries sector slowed down in 2007. Demand for fish was still high at home and in the export market. Sales of Baltic herring and sprat to Russia, Sweden and Denmark increased.

The profitability of the fishing industry decreased in 2007. In spite of a downward trend in salmonid prices, 2007 was particularly profitable for big fish farmers. The turnover of the processing industry increased, but the profitability of especially big companies fell. Also, employment in the processing sector decreased. Turnover and profits of fish wholesaling decreased, although the profitability of the wholesale sector remained reasonable. The year 2007 was a poor one for the fish retailers.

In 2008, the economic development of the fisheries sector was unsatisfactory. The foreign trade volume decreased and the profitability of the fisheries industry was worse than 2007. The future prospects of the entrepreneurs in the fisheries sector were not as positive as in previous years.

Keywords: aquaculture, economic analysis, fisheries, fishing, fish processing, fish retail trade, fish wholesale trade, industry report

Setälä, J., Korhonen, P. & Virtanen, J. 2009. Fisheries Industry Report 2009. *Riista- ja kalatalous – Selvityksiä* 14/2009. 27 p.

1. Kalatalouden kasvu hidastui

Vuonna 2007 Suomen kalataloussektorilla toimi 774 sellaista yritystä, joiden liikevaihto ylitti 9 600 euroa vuodessa. Yli puolet yrityksistä oli alkutuotannon pienyrityksiä (kuva 1). Sektorin kokonaistuotot olivat 571 miljoonaa euroa, josta jalostuksen ja kalakaupan osuus oli yli 80 % (liite 1). Kalakauppa ja jalostus olivat hyvin keskittyneitä (liite 2). Kalatalouden tuottama jalostusarvo oli 110 miljoonaa euroa. Kalatalouden työllistävyys oli noin 2000 henkilötyövuotta. Niistä jalostuksen ja kaupan osuus oli yli 70 % (kuva 2).

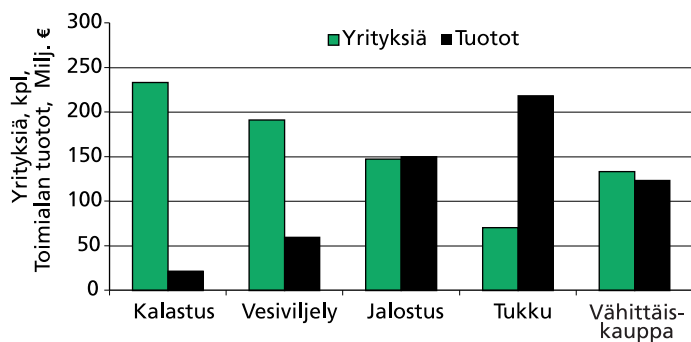
Vuonna 2007 kalatalouden tuotot kasvoivat hieman vuodesta 2006. Kalanjalostuksen ja kaupan yhteenlasketut tuotot ovat viimeisen vuosikymmenen aikana kaksinkertaistuneet (kuva 3). Kalatuotteilla on ollut pitkään kasvavaa kysyntää niin kotimarkkinoilla kuin viennissä. Kotimarkkinoilla kasvu on perustunut tuotuun kalaan, koska kotimainen tuotanto ei riitä vastaamaan kysyntään. Viennistä pääosa on ollut silakkaa ja kilohailia. Vuonna 2007 ulkomaan kauppa kasvoi edelleen nopeasti.

Kalastuksen vuoden 2007 taloudellinen tulos oli vuotta 2006 heikompi. Vuosi 2006 oli kalankasvattajille erittäin hyvä vuosi. Vuosi 2007 oli vielä isoille vesiviljely-yrityksille hyvin kannattava, kun taas pienempien kasvatusyritysten tulos heikkeni kirjolohen tuottajahinnan laskiessa. Raaka-aineen halpenemisen vuoksi lohikalaa jalostettiin entistä enemmän, kun taas tukkukaupan tuotot kääntyivät laskuun. Sekä isojen jalostamoiden ja kalatukkujen kannattavuus heikentyi. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan tulos oli heikko.

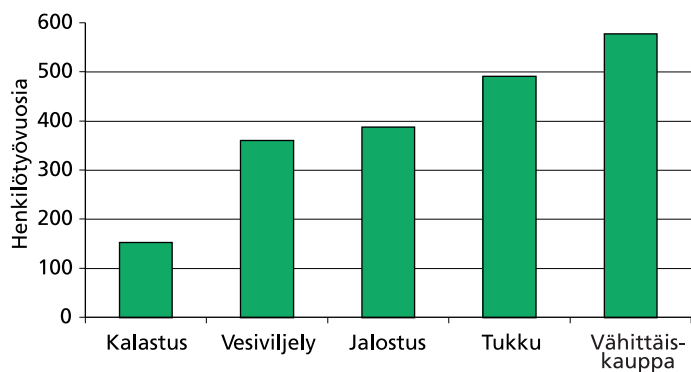
Kalatalouden kokonaistyöllistävyys väheni hieman vuodesta 2006. Työpaikkoja katosi kalastuksesta ja kalanjalostuksesta.

Vuonna 2008 tuonnin ja viennin arvo kääntyi laskuun. Vuonna 2008 kalajauhon raaka-ainehinta laski, kun taas kotimarkkinoille jalostettavan silakan ja useimpien rannikkolajien hinnat nousivat vuodesta 2007. Lohen maailmanmarkkinoiden suhdanteita seuraavien lohikalojen hinnat ovat huippuvuodesta 2006 lähtien olleet laskussa.

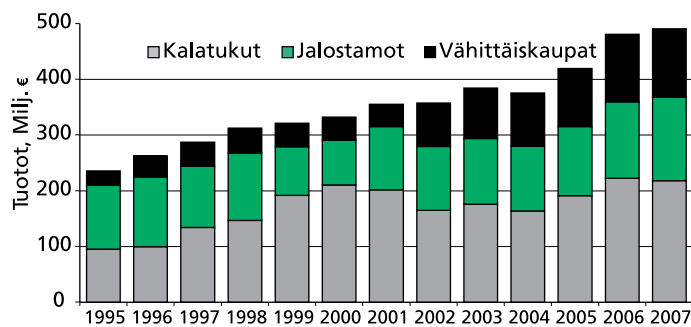
Kalatalousbarometrin mukaan vuoden 2008 taloudellinen tulos oli useimmilla kalataloustoimialoille vuotta 2007 heikompi (Ahvonen ym. 2009). Kalatalousyrittäjien tulevaisuuden odotukset vuodelle 2009 olivat aiempaa varovaisemmat.

Kuva 1. Kalatalouden toimialojen yritysten lukumäärät ja tuotot vuonna 2007.

Kuva 2. Kalatalouden toimialojen työllistävyys vuonna 2007.

Kuva 3. Kalan jalostuksen, tukkukaupan ja vähittäiskaupan yhteenlasketut reaali tuotot vuosina 1995–2007.

2. Rannikkokalastajien tulos heikkeni

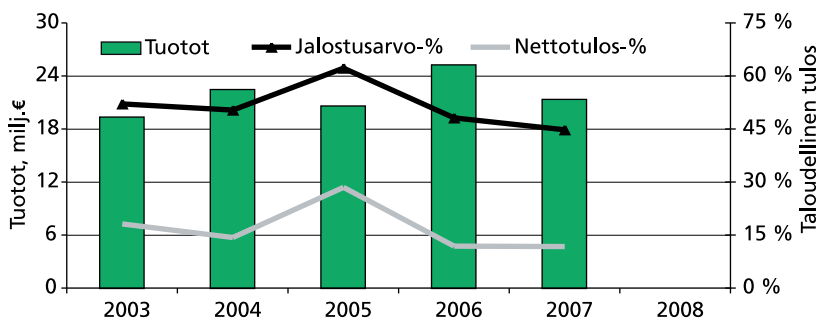
Vuonna 2007 merialueella toimi 233 aktiivista kalastusyritystä, joiden saaliin arvo oli vähintään 9 600 €/v (liite 3: taulukko 3.1). Niistä 185 kalasti rannikon lähellä ja loput olivat troolareita tai muita avomerikalastusyrityksiä. Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat noin 21 miljoonaa euroa ja yritysten keskituotot noin 92 000 euroa. Isojen trooli- ja ajoverkkokalastusyritysten määrä vähentyi viidenneksen vuodesta 2006. Entistä harvemman rannikkokalastajan saaliin arvo saavutti 9600 euron rajan vuonna 2007. Pienten trooliyritysten määrä kasvoi.

Kalastusyritysten tuotot vähenivät vuodesta 2006 ja toimialan kannattavuuden heikentyminen jatkui (kuva 4). Rannikkokalastusyritysten tulos huononi edellisvuodesta merkittävästi. Keskittyminen paransi kuitenkin avomerikalastusyritysten keskitulosta. Suurten trooliyritysten investoinnit vähenivät huomattavasti, minkä vuoksi niiden nettotulos ja koko toimialan vakavaraisuus parani. Kalastuksen työllistävyys väheni.

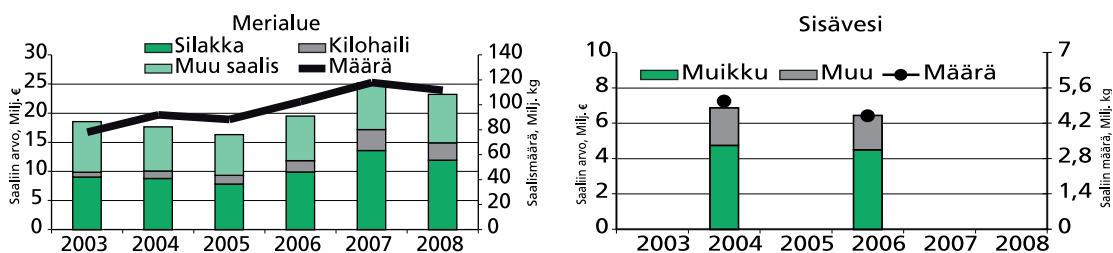
Vuonna 2008 suomalaiset ammattikalastajat pyydystivät Itämerestä 23 miljoonan euron arvosta kalaa (kuva 5). Merisaalis oli noin 112 miljoonaa kiloa. Saaliin määrä ja arvo laskivat vuodesta 2007. Silakan ja kilohailin osuus saaliista oli 97 %, mikä oli melkein kaksi kolmasosaa merisaaliin arvosta. Sisävesiltä pyydettiin noin 4,5 miljoonaa kiloa kalaa vuonna 2006. Sisävesisaaliin tuottaja-arvo oli runsas 6 miljoonaa euroa. Siitä yli kaksi kolmasosaa oli muikkua.

Pääosa silakasta ja kilohailista käytetään turkiseläinten rehuksi. Suomalaiset kalastajat purkivat Ruotsiin ja Tanskaan edellisvuotta vastaavan määrän silakkaa ja kilohailia. Venäjän vienti väheni. Kotimainen elintarviketta jalostava teollisuus maksoi raaka-aineesta enemmän kuin vuonna 2007, mutta tanskalaisen kalajauhoteollisuuden maksama hinta laski (kuva 6). Turkistarhoille ja Venäjälle myydyn silakan hinnat pysyivät edellisvuoden tasolla. Lohen hinta jatkoi laskuaan, mutta siian ja kuhan hinnat nousivat edelleen. Muikun hinta kääntyi vuonna 2008 laskuun.

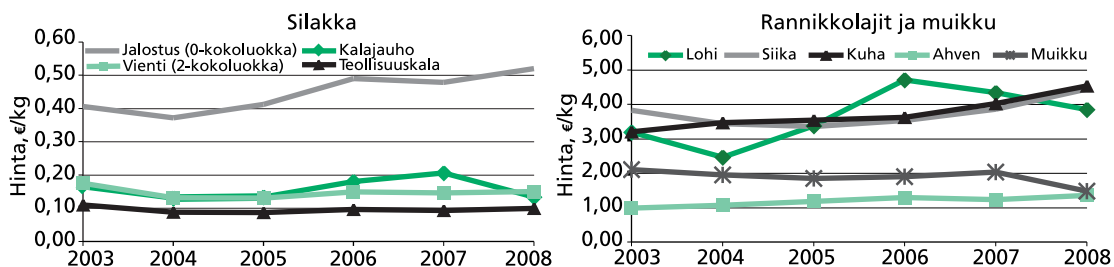
Vuoden 2009 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella vuonna 2008 suurten kalastusyritysten taloudellinen tila parantui hieman, kun taas pienten heikkeni entisestään (Ahvonen ym. 2009). Yritykset uskoivat tilanteen jatkuvan ennallaan vuonna 2009.

Kuva 4. Kalastusyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2003–2007.

Kuva 5. Ammattikalastajien saaliin reaaliarvon ja määrän (viiva) kehitys merellä ja sisävesillä vuosina 2003–2008 (RKTL 2007, 2009a)

Kuva 6. Silakan sekä lohen, siian, kuhan, muikun ja ahvenen reaaliset tuottajahinnat vuosina 2003–2008 (RKTL 2009b.)

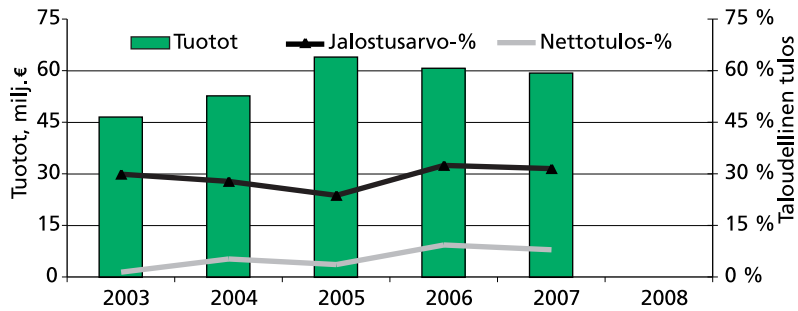
3. Isoilla kalankasvatusyrityksillä meni hyvin – pienillä huonosti

Vuonna 2007 Suomessa toimi 191 vesiviljely-yritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 9 600 €/v (liite 3: taulukko 3.2). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat noin 59 miljoonaa euroa ja yritysten keskituotot noin 311 000 euroa. Kokonaisuudessaan toimialan tuotot pysyivät vuoden 2006 tasolla. Toimialan kannattavuus pysyi korkeana, vaikka laskikin hieman vuodesta 2006 (kuva 7). Toimialan sisällä oli kuitenkin hyvin suurta vaihtelua. Suurten yritysten taloudellinen tulos parani edellisvuodestakin huomattavasti, kun taas keskisuurten ja erityisesti pienten yritysten kannattavuus heikkeni. Pienten yritysten investoinnit lisääntyivät huomattavasti. Niiden vaka-varaisuus heikkeni edelleen ja vuoden 2007 nettotulos oli tappiollinen.

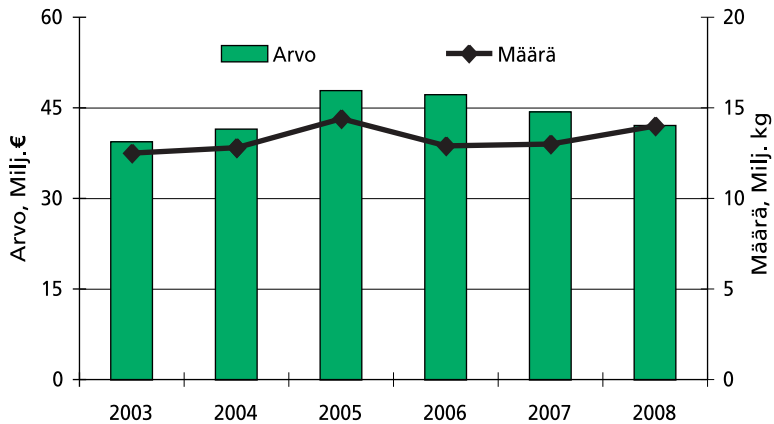
Vuonna 2008 Suomessa kasvatettiin noin 42 miljoonan euron arvosta ruokakalaa (kuva 8). Kokonaistuotanto nousi 13,4 miljoonaan kiloon (perkaamaton paino), mutta tuotannon arvo väheni edelleen kirjolohen hinnan (kuva 9) laskiessa. Tuotannosta 12,7 miljoonaa kiloa oli kirjolohta ja 0,7 miljoonaa kiloa siikaa. Siian tuotantomäärä laski edellisvuodesta. Ruokakalaa kasvattavia yrityksiä oli 109. Näistä 60 % toimi merialueella. Ruokakalasta yli 80 % kasvatettiin meressä.

Ruokakalan lisäksi vuonna 2008 tuotettiin noin 72 miljoonaa kalanpoikasta istutuksiin ja jatkoviljelyyn. Tästä määrästä 37 % oli jatkokasvatettavia kirjolohenpoikasia. Kirjolohen poikastuotannon arvo oli 10,7 miljoonaa euroa. Kolmannes poikasista oli siikoja, joista 90 % käytettiin istutuksiin. Siianpoikasia tuotettiin edellisvuotta enemmän, mutta kirjolohen poikasia vähemmän. Muu tuotanto oli pääasiassa kuhia, lohia, taimenia ja harjuksia istutuksia varten. Ravun poikasia tuotettiin 66 000 kappaletta, josta lähes kolme neljännestä oli täpläräpuja.

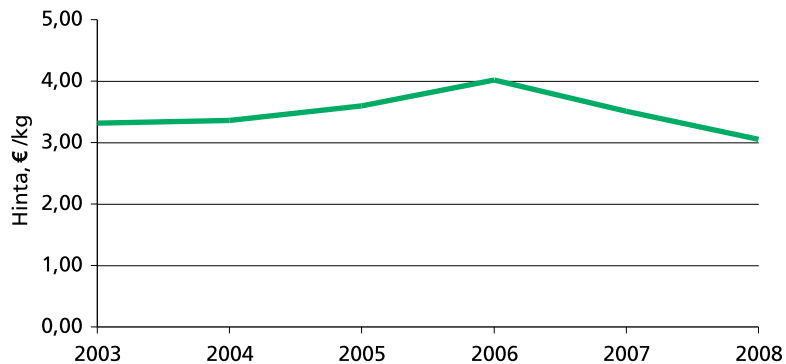
Vuoden 2009 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella kalankasvatusyritysten taloudellinen tila heikkeni hieman vuonna 2008 (Ahvonen ym. 2008). Kasvatusyritykset eivät odottaneet suuria muutoksia taloudellisessa kehityksessä vuonna 2009.

Kuva 7. Vesiviljely-yritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2003–2007.

Kuva 8. Kasvatetun ruokakalan tuotannon reaaliarvo ja tuotantomäärä vuosina 2003–2008 (RKTL 2009c).

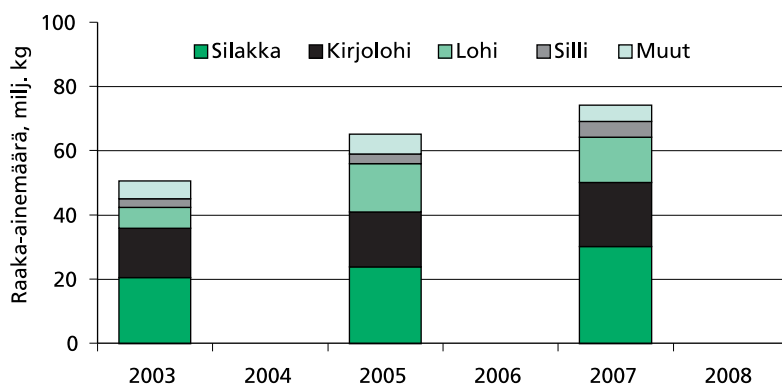
Kuva 9. Kirjolohen reaalihinnan kehitys vuosina 2003–2008 (RKTL 2009b).

4. Jalostuksen kannattavuus heikkeni

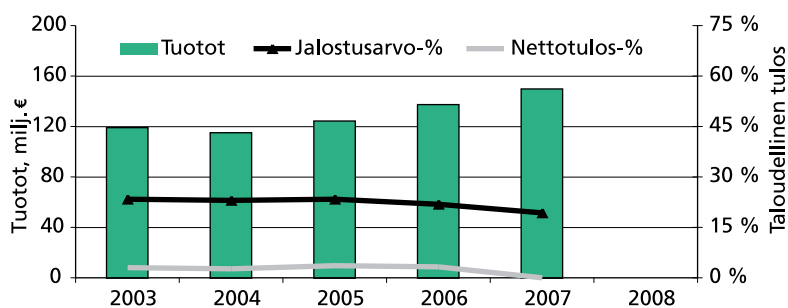
Vuonna 2007 Suomessa jalostettiin runsas 74 miljoonaa kiloa kalaa (kuva 10). Kotimaassa jalostetun kalan määrä on kasvanut 1990-luvun alusta lähtien. Kasvu oli 14 % vuodesta 2005 vuoteen 2007. Silakkaa jalostettiin noin 30 miljoonaa kiloa. Siitä pääosa pakastettiin vientiä varten. Kotimarkkinoiden kannalta tärkeimmät lajit olivat kirjolohi ja lohi, joita jalostettiin runsas 34 miljoonaa kiloa. Silliä käytettiin säilyketuotannossa 5 miljoonaa kiloa. Siikaa jalostettiin yli 2 miljoonaa kiloa ja muikkua vajaa miljoona kiloa.

Vuonna 2007 Suomessa toimi 147 kalanjalostusyritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 9 600 €/v (liite 3: taulukko 3.3). Liikevaihtorajan ylittäneitä jalostusyhtiöitä oli 17 % enemmän kuin vuonna 2006. Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat noin 150 miljoonaa euroa ja yritysten keskituotot yli miljoona euroa (kuva 11). Tuottojen kasvusta huolimatta toimialan työllistävyys väheni, koska isot yritykset vähensivät henkilöstön määrää huomattavasti. Suurten yritysten nettotulos oli tappiollinen. Keskisuurten ja pienten yritysten kannattavuus pysyi kohtuullisena. Suurten ja keskisuurten yritysten investoinnit olivat lähes puolet pienempiä kuin edellisvuonna, kun taas pienten yritysten investoinnit kasvoivat viidenneksen. Toimialan vakavaraisuus heikkeni hieman.

Vuoden 2009 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella suurten jalostamoiden taloudellinen tila parani vuonna 2008, kun taas pienet yritykset arvelivat kehityksen pysyneen ennallaan. Suuret yritykset uskoivat pieniä enemmän kehityksen jatkuvan suotuisana (Ahvonen ym. 2009).

Kuva 10. Kalanjalostuksen raaka-ainemäärät vuosina 2003, 2005 ja 2007 (RKTL 2008).

Kuva 11. Kalanjalostusyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2003–2007.

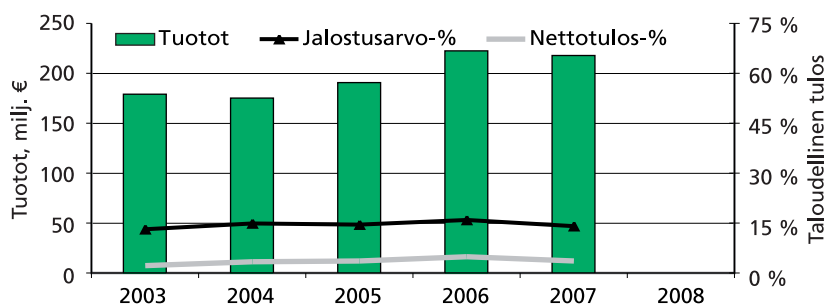
5. Kalatukkukaupan kannattavuus kohtuullinen

Vuonna 2007 Suomessa toimi 70 kalatukkuyritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 9 600 €/v (liite 3: taulukko 3.4). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 218 miljoonaa euroa ja yritysten keskituotot noin 3,1 miljoonaa euroa (kuva 12). Yritysten tuotot ja työllisyys pysyivät vuoden 2006 tasolla. Suurten kalatukkujen kannattavuus laski edellisvuodesta huomattavasti, kun taas keskisuurten ja pienten tukkujen kannattavuus parani. Toimialan kannattavuus oli kuitenkin edelleen kohtuullinen. Isot ja keskisuuret tukut investoivat vähemmän kuin edellisvuonna, pienet kalatukut edellisvuotta enemmän. Toimialan vakavaraisuus parani hieman.

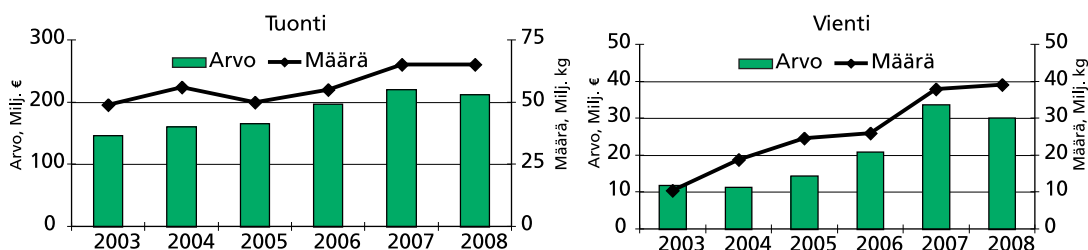
Vuonna 2008 Suomeen tuotiin 212 miljoonalla eurolla kalaa ja kalatuotteita elintarvikkeeksi (kuva 13). Kalaa tuotiin 65 miljoonaa kiloa, mikä on yhtä paljon kuin vuonna 2007. Tuonnin arvo kuitenkin väheni edellisvuodesta hieman. Lohta tuotiin 60 miljoonalla eurolla runsas 19 miljoonaa kiloa (kuva 14). Edullisemmasta hinnasta johtuen tuodun lohen arvo oli edellisvuotta alhaisempi, vaikka lohta tuotiinkin hieman edellisvuotta enemmän. Pääosa tuodusta kalasta jäi kotimarkkinoille. Tuodun kalan osuus oli noin kaksi kolmannesta kotimarkkinoilla myytävästä kalasta.

Elintarvikkeeksi tarkoitetun kalan ja kalatuotteiden viennin arvo oli 30 miljoonaa euroa ja viennin määrä 39 miljoonaa kiloa vuonna 2008. Yli puolet viennin määrästä ja runsas 40 % viennin arvosta oli silakkaa tai kilohailia. Kalan viennin kasvu tyrehtyi vuonna 2008. Erityisesti Venäjän vienti supistui. Myös edellisvuonna voimakkaasti kasvanut kalavalmisteiden ja -säilykkeiden vienti supistui.

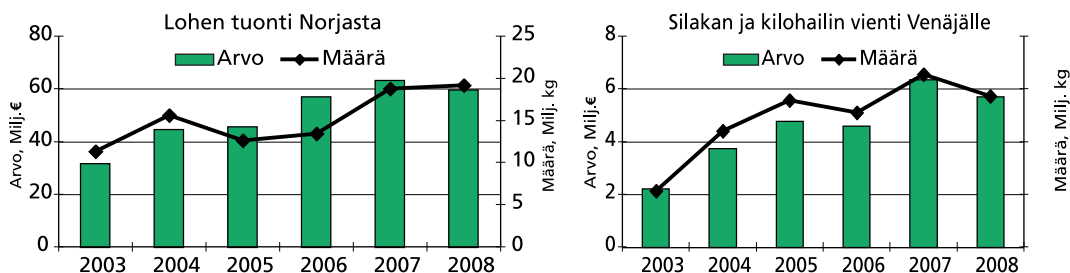
Vuoden 2009 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella kalatukkuyritysten taloudellinen kehitys oli vuonna 2008 edellisvuotta parempi. Tulevaisuuteen suhtauduttiin varovaisen myönteisesti (Ahvonen ym. 2009). Yrittäjät uskoivat kalatuotteiden menekin kasvuun.

Kuva 12. Kalatukkuyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2005–2007.

Kuva 13. Ihmisravinnoksi käytettyjen äyriäisten ja kalatuotteiden tuonnin ja viennin määrä ja reaaliarvo vuosina 2003–2008 (RKTL 2009d).

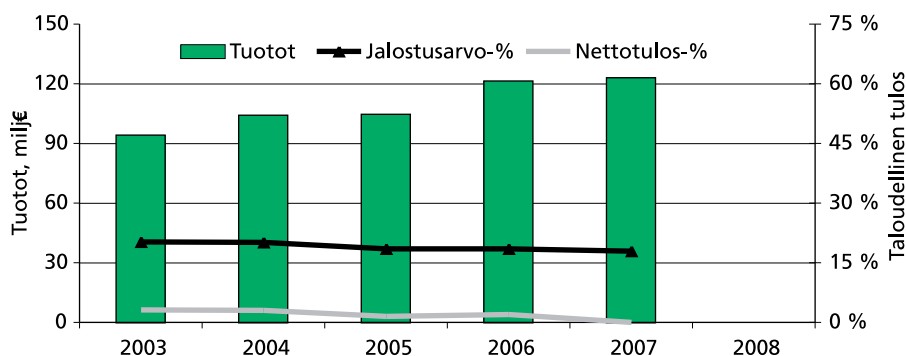

Kuva 14. Norjalaisen tuoreen lohien tuonnin määrä ja reaaliarvo sekä Venäjälle viedyn silakan ja kilohailin Venäjän määrä ja reaaliarvo vuosina 2003–2008 (RKTL 2009d).

6. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan tulos heikko

Vuonna 2007 Suomessa toimi 133 kalaan vähittäiskauppaan erikoistunutta yritystä, joiden liikevaihto oli vähintään 9 600 €/v (liite 3: taulukko 3.5). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 123 miljoonaa euroa ja yritysten keskituotot runsaat 900 000 euroa (kuva 15). Suurten yritysten tulos muuttui tappiolliseksi. Keskisuurtenkin tulos heikkeni. Pienten yritysten kannattavuus oli edellisvuotta selvästi korkeampi. Suurten ja pienten yritysten investoinnit kasvoivat, kun taas keskisuurten väheni. Toimialan vakavaraisuus heikkeni.

Vuoden 2009 alussa tehdyn barometritiedustelun perusteella suurten yritysten taloudellinen kehitys oli vuonna 2008 kohtuullinen, kun taas pienten yritysten tulos oli heikko (Ahvonen ym. 2009). Molemmissa ryhmissä tulevaisuuteen suhtauduttiin varovaisen odottavaisesti.

Kuva 15. Kalaan erikoistuneiden vähittäiskauppayritysten tuotot, jalostusarvo ja nettotulos vuosina 2005–2007.

7. Laatuseloste

Kalatalouden toimialakatsaus on viimeisimpiin kalatalouden yritysten tilasto-, barometri- ja tilinpäätöstietoihin perustuva katsaus suomalaisen merialueen ammattikalastuksen, vesiviljelyn, kalan jalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellisesta tilasta.

Tässä laatuselosteessa kuvataan lyhyesti katsauksen tulosten ymmärtämisen kannalta tarpeelliset tiedot aineistoista ja menetelmistä. Tarkemmat kuvaukset ovat erillisissä tilasto-, barometri- tai toimialajulkaisuissa, jotka löytyvät Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (www.rktl.fi) tai Tilastokeskuksen (www.stat.fi/tup/toimialaraportti/index.html) internetsivuilta.

7.1 Aineisto ja menetelmät

Aineistona on käytetty Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen merialueen ammattikalastusta, vesiviljelyä, kalan jalostusta, ulkomaankauppaa ja kalan tuottajahintoja koskevia tilastoja (<http://www.rktl.fi/julkaisut/c/4/>). Tuoreimmat tilastotiedot koskevat yleensä katsauksen julkaisuvuotta edeltävää vuotta. Kalajalosteiden tuotantotilasto tehdään joka toinen vuosi, minkä vuoksi kalanjalostusmääriä koskevat tiedot koskevat joka toisessa katsauksessa sitä edeltävää vuotta. Nimellishinnat ja -arvot on elinkustannusindeksillä muunnettu reaalisiksi aikasarjan viimeisimmän vuoden hintatasoon.

Toimialaa ja yrityksiä koskevat taloudelliset tiedot perustuvat Tilastokeskuksen kalatalousyrityksiä koskeviin tilinpäätöstietoihin. Tilinpäätöstiedot koskevat vain yrityksiä, joiden liikevaihto oli tarkasteluvuonna yli 9 600 €. Kalastusyritysten tuloraja laskettiin saaliin arvon perusteella. Kalatalousyrityksiä koskevat tilinpäätösaineisto on Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen käytettävissä vasta yritysten tilinpäätöstä seuraavana vuotena, minkä vuoksi tuoreimmat tilinpäätöstiedot koskevat sitä edellistä vuotta.

Tutkimuslaitos on tilinpäätösaineistojen pohjalta laskenut taloudelliset tunnusluvut kalatalouden toimialoille. Toimialat on kalastusta lukuun ottamatta edelleen jaettu kolmeen koluokkaan: isot yritykset (suurimmat 10 % yrityksistä), keskusuret yritykset (suurimmat 40 % jäljelle jääneistä) ja pienet yritykset. Tästä perusryhmittelystä poiketen kalastusyritykset jaettiin suuriin (> 24 m) ja pieniin (< 24 m) troolareihin, muihin avomerikalastajiin ja rannikkokalastajiin.

Kalatalouden toimialojen laajuutta ja kannattavuutta kuvattiin liiketoiminnan tuotoilla, jalostusarvolla ja nettotuloksella.

Liiketoiminnan tuotot sisältävät liikevaihdon lisäksi liiketoiminnan muut tuotot kuten korvaukset ja vuokratuotot.

Jalostusarvolla tarkoitetaan toimialan tuottamaa arvonlisää. Jalostusarvo saadaan, kun tuotoista vähennetään aine- ja tarvikkehankinnat, ulkopuoliset palvelut ja muut liiketoimintakulut kuin henkilöstökulut. Jalostusarvo sisältää kansantaloudelle lisäarvoa luovia eria kuten palkat, pääomakulut, verot ja voiton. Jalostusarvoprosentti on jalostusarvon osuus tuotoista.

Nettotulos on kannattavuuden mittari, joka kertoo yrityksen tuloksen verojen jälkeen ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Nettotulosprosentti on nettotuloksen osuus liiketoiminnan tuotoista.

Liitetaulukkoissa esitetään myös toimialan nettoinvestointeja ja vakavaraisuutta koskevia tunnuslukuja.

Nettoinvestoinnit ovat toimialan aineelliset ja aineettomat investoinnit.

Vakavaraisuuden tunnusluvusta omavaraisuusaste kertoo missä määrin omaisuus on rahoitettu omalla pääomalla ja suhteellinen velkaisuus puolestaan velkojen suhteen liikevaihtoon.

Kalatalouden toimialojen nykytilaa ja yrityksen taloudellisia näkymiä arvioidaan kalatalousbarometrin perusteella.

7.2 Tulosten luotettavuus

Yrityksen toimiala määritetään vuosittain liikevaihtoperusteisesti päätoimialan mukaan. Suurimmat yritykset toimivat usein useammalla toimialalla. Esimerkiksi ison kalankasvattajan päätoimiala voi olla kalatukkukauppa tai kalanjalostus. Monella kalastusyrityksellä on omaa jalostustoimintaa. Yritys voi olla tukku- tai jalostusyritys riippuen siitä, kuinka suuri osa myynnistä on minäkin vuonna omassa yrityksessä jalostettuja tuotteita. Useammalla toimialalla toimiva yritys saattaa siten joskus siirtyä toimialalta toiseen. Suurten yritysten siirtyminen voi vaikuttaa koko toimialan tulokseen.

Kalan vähittäiskauppaa koskeva toimiala kattaa vain kalan vähittäiskauppaan erikoistuneet liikkeet. Pääosa kalasta myydään kuluttajille kuitenkin markettien kalatiskien kautta. Markettien myynti kuuluu kalan vähittäiskaupan toimialaan vain siinä tapauksessa, jos kalatiskaaja hoitaa kalan vähittäiskauppaa päätoimialanaan harjoittava yritys. Kalan vähittäiskaupatoimialan tuotot olivat pienemmät kuin kalanjalostus- tai kalatukkukaupatoimialan tuotot, vaikka todellisuudessa vähittäiskaupan liikevaihdon tulisi olla suurempi kuin näiden kummin väliportaan yhteenlaskettu myynti. Lisäksi on huomioitava, että yhden ison kalanjalostusta ja kalatukkukauppaa harjoittavan yrityksen liikevaihto sisältyy vähittäiskaupatoimialaan.

Suomen ammattikalastusrekisterissä oli vuoden 2008 lopussa merialueella 2079 ammattikalastajaa, joilla on saaliin ilmoitusvelvollisuus. Heistä 667 sai vähintään 30 % tuloistaan kalastuksesta. Toimialakatsaus koskee 257 merialueen ammattikalastusyritystä, joiden saaliin arvo oli tarkasteluvuonna yli 9 600 €. Sisävesikalastusyrityksistä ei ole käytettävissä taloudellisia tunnuslukuja. Katsaus kuvaa siten ensisijaisesti merikalastusyritysten ammattimaisinta osaa. Heidän osuutensa ammattikalastuksen saaliista on noin 95 %, ilman silakkaa noin 80 %. Muidenkin toimialojen osalta tuloraja supistaa yritysten taloudellista tarkastelua rekisteröityjä yrityksiä pienempään määrään.

Pienten yritysten kannattavuutta koskevat tunnusluvut antavat todellisuutta myönteisemmän kuvan, koska pienyrittäjät eivät yleensä maksa itselleen palkkaa vaan ottavat tulonsa yrityksen tuloksesta. Tilastokeskus korjaa pienten yritysten tulosta laskennallisella palkkakorjauksella (noin 2 500 €/kk). Palkkakorjausta ei ole tässä katsauksessa otettu huomioon, koska kalatalouden toimialalla pääosa yrityksistä on kausiluonteisesti toimivia pienyrityksiä. Palkkakorjaus muuttaisi usean toimialan pienten yritysten taloudellisen tuloksen tappiolliseksi.

Viitteet

- Ahvonen, A., Honkanen, A. & Veneranta, L. 2009. Kalatalousbarometri 2009: yritysten taloudelliset näkymät. *Riista- ja kalatalous – Selvityksiä* 8/2009. 28 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2007. Ammattikalastus sisävesillä 2006. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 6/2007. *Suomen Virallinen Tilasto – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 28 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2008. Kalajalosteiden tuotanto 2007. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 6/2008. *Suomen Virallinen Tilasto – Maa-, metsä- ja kalatalous*.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2009a. Ammattikalastus merellä 2008. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 2/2009. *Suomen Virallinen Tilasto – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 61 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2009b. Kalan tuottajahinnat 2008. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 1/2008. *Suomen Virallinen Tilasto – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 37 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2009c. Vesiviljely 2008. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 4/2008. *Suomen Virallinen Tilasto – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 26 s.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 2009d. Kalan ulkomaankauppa 2008. *Riista- ja kalatalous – Tilastoja* 1/2009. *Suomen Virallinen Tilasto – Maa-, metsä- ja kalatalous*. 39 s.

Liite 1.

Kalatalouden toimialojen yritysmäärät, henkilötövuodet, tuotot ja jalostusarvo vuonna 2007.

Toimiala	Yrityksiä, kpl	Muutos v:sta 2006, %	Henkilöstö, htv	Muutos v:sta 2006, %	Tuotot, Milj. €	Muutos v:sta 2006, %	Jalostusarvo, Milj. €	Muutos v:sta 2006, %
Kalastus	233	-9	152	-24	21	-15	10	-27
Vesiviljely	191	2	360	8	59	1	19	-2
Jalostus	147	17	387	-15	150	16	29	3
Tukkukauppa	70	4	491	1	218	0	31	-12
Vähittäiskauppa	133	2	577	2	123	4	22	-0
Yhteensä	774	1	1967	-4	571	3	110	-2

Liite 2.

Kalatalouden toimialojen kymmenen suurimman yrityksen osuus toimialan kokonaistuotoista vuosina 2002–2007

Toimialan keskittyminen	Kymmenen suurimman yrityksen osuus toiminnan kokonaistuotoista, %					
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kalastus	33	31	37	36	37	40
Vesiviljely	40	38	49	54	46	47
Jalostus	65	65	65	68	69	69
Tukkukauppa	78	83	85	82	83	78
Vähittäiskauppa	67	68	72	76	76	78

Liite 3.

Kalatalouden toimialojen laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2007 sekä muutos vuodesta 2006.

Taulukko 3.1. Kalastuksen laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2007 sekä muutos vuodesta 2006.

2007		KALASTUS													
Tunnusluvut	Isot troolarit			Pienet troolarit			Muu avomerikalastus			Rannikkokalastus			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %	
Yrityksiä	16	-20		27	13		10	-23		185	-8		233	-9	
Aluksia	16	-20		30	3		10	-23		185	-4		241	-5	
Henkilöstö	71	-17		21	-22		8	0		52	-34		152	-24	
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos,%	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	13,3	100	-9	2,4	100	0	0,7	100	-1	5,0	100	-34	21,3	100	-15
Jalostusarvo	5,6	42	-17	1,2	51	4	0,3	42	39	2,4	49	-27	9,6	45	-16
Käyttökate	2,7	20	-16	1,0	40	9	0,3	39	46	2,3	46	-24	5,9	28	-19
Nettotulos	0,7	5	56	0,6	24	7	0,2	30	88	1,3	27	-23	2,5	12	-11
Toimialan investoinnit	Milj. €	%	Muutos,%	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Nettoinvestoinnit	1,3	9	-86	0,2	7	49	0,0	2	-59	1,0	22	28	2,5	12	-76
Toimialan vakavaraisuus	% Muutos,%		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		
Omavaraisuus	34 18		48 45		70 -3		50 9		38 6						
Velkaantuneisuus	65 -36		41 -54		42 -39		81 7		69 -25						
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %
Tuotot	829	100	14	88	100	-11	73	100	28	27	100	-27	92	100	-7
Jalostusarvo	349	42	4	45	51	-8	31	42	80	13	49	-18	41	45	-8
Käyttökate	170	20	5	35	40	-3	28	39	90	12	46	-15	25	28	-11
Nettotulos	44	5	95	21	24	-5	22	30	145	7	27	-15	11	12	-2

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Suhteellinen velkaantuneisuus (velat suhteessa liikevaihtoon): alle 40 % hyvä, 40-80 % tyydyttävä, yli 80 % huono

Taulukko 3.2. Vesiviljelyn laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2007 sekä muutos vuodesta 2006.

VESIVILJELY												
2007												
Tunnusluvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %
Yrityksiä	19		0	77		3	95		2	191		2
Henkilöstö	184		5	145		12	30		7	360		8
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	34,7	100	-1	21,0	100	-4	3,7	100	-3	59,4	100	-2
Jalostusarvo	11,2	32	3	6,7	32	-2	0,8	23	-45	18,7	32	-3
Käyttökate	5,0	14	3	3,7	18	-3	0,4	12	-57	9,1	15	-6
Nettotulos	3,7	11	28	1,6	8	-24	-0,6	-17	-224	4,7	8	-16
Toimialan investoinnit	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Nettoinvestoinnit	1,2	4	46	1,5	7	12	1,4	41	486	4,2	7	70
Toimialan vakavaraisuus	% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %	
Omavaraisuus	47 8		43 2		26 -2		43 3		43 3		43 3	
Velkaantuneisuus	60 -10		66 3		250 54		73 2		73 2		73 2	
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %
Tuotot	1826	100	-1	273	100	-7	39	100	-5	311	100	-4
Jalostusarvo	589	32	3	87	32	-5	9	23	-48	98	32	-5
Käyttökate	263	14	3	48	18	-5	5	12	-60	48	15	-8
Nettotulos	196	11	28	21	8	-26	-7	-17	-213	24	8	-18

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Suhteellinen velkaantuneisuus (velat suhteessa liikevaihtoon): alle 40 % hyvä, 40-80 % tyydyttävä, yli 80 % huono

Taulukko 3.3. Kalanjalostuksen laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2007 sekä muutos vuodesta 2006.

2007												
KALANJALOSTUS												
Tunnusluvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %
Yrityksiä	15		15	59		18	73		16	147		17
Henkilöstö	146		-38	207		11	35		9	387		-15
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	114,8	100	11	30,2	100	2	4,8	100	18	149,8	100	9
Jalostusarvo	19,1	17	-8	8,3	28	7	1,5	32	20	29,0	19	-3
Käyttökate	2,4	2	-60	3,1	10	21	0,8	17	12	6,3	4	-32
Nettotulos	-1,7	-1	-161	1,3	4	-3	0,4	7	12	0,0	0	-100
Toimialan investoinnit	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Nettoinvestoinnit	3,2	3	-46	0,7	2	-49	0,3	8	20	4,3	3	-44
Toimialan vakavaraisuus	%		Muutos, %	%		Muutos, %	%		Muutos, %	%		Muutos, %
Omavaraisuus	19		-30	38		8	7		-7	23		-19
Velkaantuneisuus	34		-20	31		-5	75		13	34		-15
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %
Tuotot	7655	100	-4	512	100	-14	65	100	2	1019	100	-6
Jalostusarvo	1273	17	-20	141	28	-10	21	32	4	197	19	-17
Käyttökate	163	2	-65	52	10	2	11	17	-3	43	4	-42
Nettotulos	-111	-1	-153	22	4	-18	5	7	-3	0	0	-100

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Suhteellinen velkaantuneisuus (velat suhteessa liikevaihtoon): alle 40 % hyvä, 40-80 % tyydyttävä, yli 80 % huono

Taulukko 3.4. Kalatukkukaupan laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2007 sekä muutos vuodesta 2006.

2007 KALATUKKUKAUPPA												
Tunnusluvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset		
	Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %	
Toimialan laajuus												
Yrityksiä	7	0		28	4		35	6		70	4	
Henkilöstö	296	-2		171	4		25	25		491	1	
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	154,1	100	-10	58,9	100	24	5,0	100	25	217,9	100	-2
Jalostusarvo	20,2	13	-26	9,5	16	26	1,0	21	55	30,8	14	-13
Käyttökate	9,4	6	-40	3,9	7	86	0,5	11	78	13,8	6	-24
Nettotulos	5,3	3	-46	2,2	4	169	0,3	6	127	7,8	4	-27
Toimialan investoinnit	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Nettoinvestoinnit	2,1	1	-12	0,5	1	-21	0,2	4	3185	2,7	1	-7
Toimialan vakavaraisuus		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %		%	Muutos, %
Omavaraisuus		39	23		37	11		42	78		39	21
Velkaantuneisuus		22	-10		23	2		36	5		22	-6
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %
Tuotot	22009	100	-10	2103	100	20	142	100	18	3113	100	-6
Jalostusarvo	2885	13	-26	340	16	21	30	21	46	439	14	-17
Käyttökate	1336	6	-40	140	7	79	15	11	68	197	6	-27
Nettotulos	760	3	-46	78	4	160	8	6	114	111	4	-30

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Suhteellinen velkaantuneisuus (velat suhteessa liikevaihtoon): alle 40 % hyvä, 40-80 % tyydyttävä, yli 80 % huono

Taulukko 3.5. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan laajuus, kannattavuus, investoinnit ja vakavaraisuus vuonna 2007 sekä muutos vuodesta 2006.

KALAN VÄHITTÄISKAUPPA												
2007												
Tunnusluvut	Isot yritykset			Keskikokoiset yritykset			Pienet yritykset			Kaikki yritykset		
Toimialan laajuus	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %	Kpl		Muutos, %
Yrityksiä	13		0	54		4	66		2	133		2
Henkilöstö	432		3	122		1	23		-15	577		2
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	99,3	100	2	20,7	100	-2	2,9	100	-7	122,9	100	1
Jalostusarvo	16,7	17	-3	4,5	22	-1	0,7	25	32	22,0	18	-2
Käyttökate	1,8	2	-48	1,9	9	3	0,5	18	60	4,2	3	-26
Nettotulos	-1,3	-1	-195	0,9	4	-6	0,3	11	191	-0,0	-0	-102
Toimialan investoinnit	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Nettoinvestoinnit	7,0	7	11	0,3	2	-143	0,2	5	815	7,5	6	35
Toimialan vakavaraisuus	% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %		% Muutos, %	
Omavaraisuus	20		-6		11		-6		24		-66	
Velkaantuneisuus	33		8		32		3		54		60	
Keskiyrityksen kannattavuus	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %	1000 €/ yritys	%	Muutos, %
Tuotot	7641	100	2	384	100	-5	44	100	-8	924	100	-1
Jalostusarvo	1287	17	-3	83	22	-5	11	25	30	165	18	-4
Käyttökate	142	2	-48	34	9	-1	8	18	57	32	3	-28
Nettotulos	-97	-1	-195	17	4	-10	5	11	186	-0	-0	-102

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Suhteellinen velkaantuneisuus (velat suhteessa liikevaihtoon): alle 40 % hyvä, 40-80 % tyydyttävä, yli 80 % huono

JULKAISIJA

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Viikinkaari 4

PL 2

00791 Helsinki

Puh. 0205 7511, faksi 0205 751 201

www.rktl.fi